

Et af Sveriges ypperligaste Snillen, hwars själ är mycket för hög at känna Glaswars språk, har ju imaginerat Fabel; detta enda bewiser min Sats.

Långt ifrån at wilja lysa på denna bana, intet en gång at uplysfas af en sådan facta, wägar jag dock på mit wis dicke. Följande Fabel är min Lärospån, den är fullt ut Original; jag imiterar hwarken leswande eller döda Sagu-skrifware.

Åsna, Myran, Fjärilen Harkranken.

Fabel.

En Åsna (*Afinus Auriculis magnis flaccidis*) af Han-slågtet, (se Linnæi Systema Naturæ) ledsen at stå i spiltan hela dagen och hänga hufwudet, kanske ock af höghmod at någon enda gång råda, eller snarast af egennyttan at sleta Mastich, slet sig lös en wacker eftermiddag med Grimman om halsen, gick utom Lagåln och wråkte sig på en myrstack; denna tyngden (en Åsna wäger hela 20 liispund) kunde ej annat än så när krofa en stackars Myra, som för all olycka hade slapat sig til et Ambete och Lön på Stat inom Myr-Republicuen; sårad och matt gapade hon dock emot, bjåbbade på sit wis, anförde så godt som i sjåltåget Naturens och Republicuens lagar, Myr-Privilegier, til och med en slång af Jus Canonicum, hwardöwer Åsnan förbittrad drog henne til Tingstället, där Råranden, mera kånd, mera gynnad, och liksom ibland slågt och wänner plaiderade hel kort igenom Ombud: "Jag är af hög börd; (höjden ifrån och med klöfwen til yttersta spetsen af örat, war 11 qwarter, 1 tum, 3 streck) jag är dum och jag är "lat"; — benne respondere — emot så lagliga och bindande skäl war wist ingen ting at påminna, utan Rätten, som bestod af flera slags djur, efter flera förfrågningar och justeringar, resolwerade efter pluralité, at Myran, (Myran allena) ehuru Insect, och således ej i minsta relation, hwarken til Genus eller Species med Åsnor, skulle såsom den, som wägar förswara sig emot et Högdjur, straffas med förlusten af sin andel i myrstacken, eller alt hwad hon grålat och trålat føre i all sin Lifstid, och detta med Rätta.

Orsaken til så owantligt nådig Dom, där lifwet bordt umgålla, war, som ryktet sade ifring hela Djur-Riket, den, at en ung fladdrande och wac-

wacker Sommar: Fjäril successivt skulle draga musten af denna Myrstack; alt för ädelmodig at directe taga den, och alt för högmödig at för sit eget wäsende blanda sig med dessa krålande matkar; — Saken troddes hänga så ihop: en osynlig liten och hjulbent Harkrank, som per male narrata ifrån förra barbariska tider innästlat sig i blomstrens eget Rike, hwarcken borde eller kunde räddas ibland Lillor, Tusen-skönor och de nyss utspruckna narcisser; til öfwerflöd swäswade denna Insect i wägen för den muntra Fjärilen, som primus inter pares ändå war blomstrens och wårternas prydnad och hägn. — Jag skynd ar; — Fablen blir eljest för lång; Harkranken seck transporten efter Myran, åtminstone til Eönen, (ty tjenstgörningen eller at släpa som en Myra, är en helt annan sak) och Fjærillen efter Harkranken; Åsnan aldeles odömd leddes tillbaka til sit Fodderstall, där han nog får stå orubbad, om icke någon wårt i Blomster-Riket skulle wisna och förfalla, då omsättningen af jordmån eller Climat är nödwändig, och Stallet kunde med liten kostnad nog apteras til Driffhus.

Fablens nytta är den, at så länge dumma Ånor, wackra Fjærillar och incommoda Harkrankar finnas, är antingen säkerheten för Myrorne här i werlden ingen, eller ock böra Myrorne hålla sig, utan at raisonera, tätt wid jorden, hwarrit de utan twiswel äro skapade, som de föraktligaste och ullaftaste krypså.

Voltaire, den ryktbara Voltaire har skrifwit i alla Philosophiens delar, med et snille, och med en styrka nästan utan efterföljd, således ofia färgudad, såltan förkjärrad. — En sats, som sörtwyter mig på alla småkännares wagnar.

Hwarföre skal denna wigtskäl falla så op och ner?

Nej — "Voltaire! du är dödd, dit stoft kan intet mera oröas, men dessa lefwande stofren skola blifwa roade."

Jag skal upptäcka för menniskor hans fel; följande Öfwersättning skal til en början bewisa, huru hedniskt, huru falskt han tänkt om Lag och Rättwisa.

Et mistag och framsför alt et sådant mistag, bör justera denna Philosophens Protocoll.

Politiska Lagar i allmänhet äro lika så dåliga som deras uphofs-
mån

mån; de äro äfwen så ombytliga som menniskan. De fläste äro stafwade af de Stora, för at störta de Små.

De hafwa blifwit så otydliga, at tusende Advocater syfellsatt sig med at förklara dem, och som dessa blott gjort et handtwärk där af, för at winna pengar, så äro selswa förklaringarne nästan de obegripeligaste. Lagen är då en tweäggad dolk, som mördar i et hugg, den skuldiga och den oskyldiga.

Himmel! just det som borde wara Folkets beskydd, har således ofta blifwit deras fall.

Skulle det då wara et Hög-måls brott at tro, det den yppersta Lagskippingen i et Samhälle wore, at åga ingen Lag?

At tala utan omswey: — Om Ni lömft angifwes i en Lifsfak; om Ni blir dragen inför en wanlig Domstol, där man letar fram alla werldenes Lagböcker och Förordningar, med mera. — På andra sidan åter sammanträder en Rätt af Gråhårs-mån, utan illslughet, utan knep, fria ifrån alla nycker, och följakteligen ifrån alla affigter, mån med godt hjerta och naturligt begrep. — Jag frågar Er, af hwilka önskar Ni heldre at bli dömd? antingen af några upblåsta och stafwiska storpratare, lika så bittra, så partiska, som orediga, eller dessa enfaldiga Heders-Gubbar.

Kungörelse.

Prenumerations-Cedlar med Auctors namn och Sigill erhålles emot en Riksd. Specie för 100 Numror allenast hos Bokhandlaren Schildt, i hvars Contoir wid Riddarhusstorget dese blad utdelas, och kostar hwarje Nummer särskilt 6 r. st.

N:o 7 utgifwes nästa Tisdag den 10 April.

Stockholm, Tryckt i Kungblinnska Tryckeriet, 1781.

Dag=Bladet:

Wålsignade Tryck = Friheten.

N:o 7.

Stockholm, den 10 April, 1781.

Billet til Utgifwaren.

Ni debuterar i Ert första blad som en tiggare; i det andra är Ni obegripelig både för Er sielf och Läsare; om det 3:dje kan ingen annan döma än den som haft Originaler; men det 4:de, det är nyttigt, gladt och angenämt för Nation, som får se alla sina Lycksaligheter liksom i et utdrag; förfar så, och det gör at Ni winner Er existance igenom styfwerals försäljande; ty hwad Pränumeration angår, så wägar wäl ingen så lätt gå i detta dryga Förlag; Ni är ju gammal och sjuklig; Er lifstid är ganska osäker; tänk om det wedersfors Er någon ting innan den 100:de Numren utkommo!

Skuggrädd.

Sw a r.

Jag fullgör ju min Herves åstundan. Af samma benägna hand som förut, har jag åter fått til utgifwande,

Bref

Ifrån Vice Borgmästaren til Grofseuren. — Se Dag=Bladet N:o 4.

Jag wil intet längre uppsjuta med Carl Fredrics berättelse; Amnet är för dyrbart, at så wårdslösa och dra ut på tiden.

Kära Swäger torde påminna sig, at Gossen stöt wid Ericsbergs Spectaclet. — Utom Swenska Språkets uphjelpande, som där declameras i sin yppersta renhet af Sterbhus = Camreraren och Tunnbindaren, så blir den delen af staden, som härtils ej warit så frequen-

te

terad, mycket mera lysande och upfylld af folk; industrien måste ökas, Magaziner och Handelsbodag anläggas; allt får et nytt lif och rörelse; knapt nog har en rankig Akar-Chaise rullat de förra åren i den trakten, då nu de grannaste equipager, som en ljungeld flyga fram, och där en dunkel hornlykta förut i Nedanet uplyst gatan, blir man nu ofta förblindad af Sackfors sken; Jag hoppas snart nog, i stället för några hövullmar i Augusti månad, på Träsket få se de dristigaste grundläggningar til Palais, kanske med tiden til en Kyrka; detta allt bidrager til Näringsarnes, Arbetsfolks och Handvärfkares upkomst, samt til en prydning för Hufvudstaden. — Hwad Nummer Lotteriet berättar, så är det et rent Hazard-spel, och däril ligger just förmån; ty utan arbete, utan estertänka, och utan idoghet är man nästan säker at vinna, blott med litet penningar och lyckan; och af den behöfs intet så särdeles stor del, i anseende til den profitabla Calculen för spelaren; (här måtte jag bryta af och berättat våra Swåger) en gammal Caplan i Annerpen, oförwitelig i Lära och Leswerne, men som aldrig haft constanta skäl at få Vastorat, war närvarande; den Gubben wille atdeles icke begripa hela Discoursen om Stockholmska wälmågan, hwartil Utlänningen contribuerar igenom dessa medel; han tryktes bewisa motsatsen och påstod, at de ej swälja andra än inhemska penningar, och minska penningestocken hos Allmänheten, liksom en slukande Gass-hwiefwel; men Son min (Odet ware lof) lät ej försträcka sig; Nekar Herr Magistern, sade han, at icke Dormundska Lotteriet dragit pengar ur Landet, hwarsföre icke med samma skäl böra wi draga ifrån Utlänningar? Om nänsin något Land äger deras fulla förtroende, så är det Sverige! därpå är det särffaste tryckta bewis; jag wet wist at Pommern tager Lotter, och at Dragnings-Listan utskickas öfwer Hamburg, men i alla fall kan Ers Wördighet icke neka, at Lotteriet befördrar Giftermål och följakteligen rörelse. Kom endast den dagen det spelas til Stockholm, så skal Ni få se hopp och glädje i de fattiga lotttagarnes ansigten; ren winst at et ögonblick döfwa magref, som aldrig kommer af indigestion; lät ock wara, om det kan supponeras, at någon får en Nit, har han icke hoppet qwar til nästa Månad, och så i hela sin lifstid; hoppet låter aldrig komma på fram; emedertid får han utwäg at låna til ny infättning nästa dragning, hwartil åter Assistance-Contoivet kan bidraga emot 9 Procent, som är en Bagatelle, samt ens Jacka, som man altid kan mista på en tid; —

Mårk Prästfar! huru vår lycksalighet hänger lifsom i en kedja, allt går som et urwark; igenom denna ädla inrättning har jag lått til et Capital, det sticker jag in i utländska handeln, och då jag winner, så winner Niser; — Emot dessa Wapen kunde denna andeliga stridsman ej uthårda, utan gaf sig fången, och bad det Carl Fredric wille åfwen hugna honom med berättelse åfwer tilståndet med Beursen. — Gofen talte:

At gå in i alla particulariteter, wore för widlöfrigt, nog af min Herr Magister, när jag berättar Er, at frequencen är där så stor, samt tillöppet så betydande, at arbetsdagarna i weckan ej hinna til at uprätta Contracter, affluta alla Certe-Partier, endossera Wärlar, m. m. utan Söndags-afsnarne församla de sig åfwen, då det tillika är Musique och Dans i sjelfwa Salen; hwilket min R. Swäger jag så uttyder, ehuru Gofen ej kan begripa, at det är i glädje åfwer någon Coup på Utlånningen, som de Handlande tillåta sina Fruar och Barn roa sig, då de sjelfwa utan twiswel syfellsättas med papper och affairer in i de små rummen; men med allt det blir en sak mig obegripelig; Gofen pratar, at där åfwen skal wara mycket förnämnt folk närwarande; må de wilja tjena Borgerskapet och taga deras penningar på Lifstids-Ränta? eller är det som i London, at det räknas för en heder, at få Borgare-bref; underrätta mig wid tillfälle; i denna lilla Staden bodde för några år en som gaf sig ut för Polst Adelsman, med Fendricks Character; han hade syndat emot sit stånd, om han handlat på annat sätt, än som Conringent-borgare. — Swad mit Barn åter talar om Börskällaren, at den nästan dag och natt visiteras, faller mig betänkligt; sker det af misstroende, at skatten skal stjålas bort, eller af fryt, at alla må få se den, så i första fallet är bewakningen dålig, och i det andra wäcker den endast Utlånningars åfwind och estertänka at underminera oss, desutom måtte ju hwatfwen wara ohyggesliga, mörka och beswärade af elak luft, igenom mögel och årg, som är ostiljaktigt ifrån Metaller. — Kunde icke dessa Silfwertaefer eller Kopparplåtar transporteras i Källvarne under Banquen, hwarest de ligga i all säkerhet? — Jag är så bekymrad min Swäger, så jag knapt kan sofwa; trösta mig med det första, hwilka mått och steg äro tagna, huru många lås, och hwem som har nycklarna? Jag wäntar nu kåra Swägers swar på bägge mina bref; Calle ber om sin ödmjuka wördnad; stackars Poike! han har det rätta handelsgeniet och fäderneslandet hoppas jag får i honom en stor Köpman, at
lenast

lenast han hade det aldraminsta förlag at börja med (*). Jag lefwer
min kära Swågers etc.

På en Kejslerlig Chinesisk Tjenst = Gendricks Söddelsedag. (**)

Kom Mars uti din Panzar-tröja,
At fira denna wackra dag;
Kom at med Puk- och Trummors slag;
Din frögd och fleras glädje röja;
Canoners smäll, och krut, och lod,
Må sprida ut en Hjeltes ära,
Som börjat nyg at Rosen bära,
Til tecken af sit hjeltemod.

Han lärt at walda Eber fälla;
Hans lycka fått et öppet lif;
Han redan m.d en flugesmålla,
Wet nyka tappra tidsfördrif;
Med skal af Kråfter och af Ägg;
Han lärt Batailler at anföra;
Hwad får man ej af honom höra?
Wår som han börjar at få skäg.

Om han ej skulle lära tänka,
Så hör det ej hans syfta til;
Han syns blott ämnad til at blänka,
Dch at få lefwa som han will;
Med börd han på förtjensten rår;
Med wacker utsigt, stråcka seder,
Han går med dubbla steg til heder,
Dch Lyckan följer i hans spår.

Han skratta kan at flera hundra,
Som ha en trögkörd lycka ägt,
Dch på sit wett och snille undra,
Som andras kundskap öfwerwägt;
Han alla öfweraxla skal,
Då nu i våra sälla dagar,
Deß Skydds-Gud gör hwad han behagar,
Dch höjer en på hundras fall.

(*) Skulle han intet kunna få låna utur Dörs-Källaren? är et råd af Utgifwären.

(**) Infändt.

N:o 8 utgifwes nästa Dagsdag den 11 April.

Stockholm Tryckt i Rumbliniska Tryckeriet 1781.

Dag=Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

N:o 8.

Stockholm, den 11 April, 1781.

Eloge.

At vara Poet, hwad är icke det för en swår Carriere? Det är intet nog at vara född dertil, Naturen skal förädlas af Konsten, och denna Konsten winns ej på annat sätt, än igenom besvär, arbete, läsning, reflexioner och kannedom af Werlden, af Hof, och af Könet, man bör studera det hela och dess delar; en Målare tar sig wiså brancher, Landskaper, Contrefaits, Drapperier; men af Poeten fordras alt, Poeme Epique, Epigramme, Oder, Satirer, om han skal godkännas, och alt det där i den sublima stilen; det är eljest medelmåttan, til och med i nöjen, som gör lifwets lycksalighet, men i Bers tåls den så litet, så at äfwen den medelmåttigaste Gransfare skulle gäspa derwid; — Här af kommer förmodeligen den stora brist på goda Poemer i Sverige. — Likwäl finner man någon gång förtjusande stycken, ehuru ej så kända af Allmänheten; — Stockholms Posten har för den 14 Aug. 1779 recenserat et som håller profwet, — jag menar Stads=Lusten Dämpad, jag är också lycklig (hwilket är sällsynt) som får ornera den Wälsignade Tryckfriheten med några Citationer utur Krigs=Wetenskapen, Skaldeqwåde, tryckt hos Hefzelberg 1770, wida öfwerträffande Stads=Lusten Dämpad; hwilket ämne! drifigt och högt! men ännu mera hwilket Stil! hwilket behag! — Huru äro icke de måst abstracta och hårda ring, som Canoner, Batailler, Contraescarper så wända, så afhandlade och så förswenskade, at de ej allenast blifwa begripeliga och roliga, utan äfwen inspirera en håg för Wetenskapen, och et Courage, lika som det af Opium hos Turkarne. — Jag har wäl aldrig blifwit så atraperad, hwilket jag dock gerna bekänner borde hända hwar och en, som har den

minsta

minsta smak och känsla af det vackra och det höga; — Jag förefatte mig under första igenomläsandet, at endast öfverstryka och korsa för de tackfaste Verser, de måst rörande Tirader, och hela Boken, rad ifrån rad, ord ifrån ord blef så öfverstruken och så korsad, at den aldeles liknar en Notbok; skada på exemplaret, som ej bör finnas hos någon Bokhandlare; vårt Tidewarf har dertill alstrat för många Poeter, och för många Militairer, et Rim-Reglemente för dem alla. !

Då Originalet så fullt ut röjer vår tids Cäsar, så röjer imitation på ganska långt håll sin tids Quintus Cæcilius, til bewis häraf, at den är fri och ej der aldraminsta twungen af sin urskrift, som Författaren sjelf säger i Företalet, så anför jag här och där, utan at sölja någon wis ordning alt som jag händelse-wis träffar med ögat; — Där det hela är et måttar-stycke, där äro des delar lika sköna.

Sid. 59. "Begygnare! Hwad djerfs du göra dig för hopp;

Dito dito "Råds egenkärleks swel, som mången har förledt:

"Beprofwat mot din nit, förmågan och dit wett:

Hwilken Lärdom! Hwilken Moral! O at alla Poeter wille begrunda den!

Sid. 5. "Sått ögat på din Chef, och på Commando hör,

Regeln är infallible, men endera måste Chefen wara Flygelman, eller trouppen skildagd.

Dito dito "Plutonswis skjut, gif akt, märk Tempo: gör dig heder,

Når man igenom så i ordning satte Commando-ord eller execution af dem, (om den är möjlig) winner heder på en fredlig och jämn Exercer-Plan, hwad har man icke då at wänta för en mängd Lagerkransfar af en under beswär och faror på de blodiga Fältens inhämtad Krigsförsarenhet? Desutom är den Versen ganska flytande och lekande lika som dessa efterföljande!

Sid. 9. "Af hel- och af halfom, March, swängning drages nytta;

Dito 23. "Han tror i ångsten sig oswifwelaktigt se;

Dito 24. "Sig, i Germaniske berg och fogar, Barus wägar;

De hafwa därjämte hållit det profwer, at ganska lätt bringas til Prosa, och måtte öfwen sjelfwa afunden tilstå, at de just brillera på den sidan.

Sid. 23. "Som Stoden Moses förde igenom öknen all;

Ater en skön prosaisk vers, utom en aldeles nyupträckt af Stoden Moses, Det lilla order all, så naist placerat, gör en särdeles stält effect, och är auctoricerad af vår Swenska Psalmbok.

Sid. 14. "Dy lusten nu, et os, af beck och swafwel, kämmer;

En meteorologisk observation, på den aldrasämsta luft i werlden, som kan framman bort et os af beck och swafwel. — Här i Norden blåser en så bortskämd luft dock ganska sällan; — Mätte wi så behålla våra os o förskämda och i sin renhet!

Sid. 24. "O Varus! återställ mig mina Legioner!"

Men hade han fått se des slätta Positioner:

Desa så, ibland tusendtals exempel, äro nog lärerika, huru angelägen man bör vara at undwika det Skolgräset, och i Swensk vers hålla sig endast wid Swenskan; hwilken Auctor skulle icke förlora, i fall Läsaren mistänkte honom, ej förstå Fransyska eller Latin? — På detta skålet wårderas ännu i dag Psalmen In dulci Jubilo, sjunger på jorden bo, all wår hjertans glädje, ligger in præcipio, &c.

Sid. 8. "När under Bores ras, den swaga stam på Fallen,
"Först swigtar, sedan bräcks, omsider ligger fallen;

Dito 16. "Där i et ögnablick, ses refas alla taken,
"Dock utan kalk, och sten, och trä förrättas saken;

Det är ju Raphael som målar! Kan wäl en storm och et låger skildras naturligare? — Fast — hwad det senare angår, så önskade jag wiså årstider slippa Campera under blotta taken eller tältåsarna, hwilka jag dock med all blind lydnad för en Generals godtsinnande tror vara af teåd; at Tältwäggarne äro borta, finner jag wåra ganska förmanligt, ju mindre träsen är wid Armeen, ju lättare torde den segra.

Sid. 1. "Sit stöd allena har af många syllda leder;

Dito 49. "Den kråswer wårdigt folk i deras tömda leder;

Man talar afwen i skafferiet, fast aldeles inret lika wackert, syllda Pasterjer, tömda Boutellier.

Sid. 43. "En hårdsinnt General, som skjöftar och föröder,

"Tillstäder öfwerdåd och dräpplag understöder,

"Fast sig han underlagt det största stycke land,

"De skönsta lagrar dock ser wisna i sin hand;

"Wist hela werldens rop mot honom då förenas:

"Sans Tyranni fördöms, hans wårft med skäl förklenas.

Ja wisserligen—hans Tyranni fördöms, hans wårft med skäl förklenas.

Jag slutar med denna så sanningsrika stroph, som likwäl är en con-
trast emot den wårdnadswärda Caracere af Samwetsgranhet, Rättwisa, A-
delmod, Omhet och Mennisko-kärlek, som wid alla tilfällen utgjorde den Swen-
ska förnåms Författarens egen.

Hdmjuk: Postscriptum (*)

Til Themis.

För detta, O Gudinna! stor
 Dig offerar jag af mina häfswor,
 Hwad tror du wäl at få för gäfswor,
 Ut af för detta en M. . . . ?

Jo! du för detta stält och präktig!
 För detta hög af wett och dygd!
 Som skänke osskuld all din skygd,
 Och biort för detta endast mäktig,
 At qwäfswa lasten med sin blygd;
 Må jag en gång mit samwet låtta!
 Må all min hämd jag deri sätta!
 —Så hör hwad jag dig wil berätta;
 Hwad Sanning dock för wärde har!
 (Jag ger det enda jag har qwar)
 At alt hwad du för detta war,
 Du aldrig blifwer efter detta.

Hvem är det som lofwar hwad han intet ger, och ger hwad han intet lof-
 wat, som syns i början stor, på slutet liten, som måst gynnar ungdom,
 och är en plåga för åldern, som är full med dårskap och dock tvingar mången
 at bli wis; som alla smickra och som smickrar alla? det är . . . det är Tiden (*).

(*) Sjelfwa Hdmjuka Stubets-Memorialer skal tryckas en annan gång.

(**) Insändt.

N:o 9 utgifwes nästa Tisdag den 17 April.

Stockholm, Tryckt i Kumblińska Tryckeriet, 1781.

Dag-Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

N:o 9.

Stockholm, den 17 April, 1781.

Utkast

Til et Aminnelse-Tal öfwer unge Herr von * *, som nyligen
afled i desß 13 Alders år, hållit i Ordens-Sällskapet K. V. S.

Sråt Fosterbygd! — Dock hämma för et ögnablick dina tårar, och
hör: „Et blomster har wignat, en lillja är skjordad för öddens lia,
Hwilka förjensker! Det finaste stin! En den råckaste ställning! Hwil-
ker namn! Hwilket lif, och hwilka lemmar! Nej ödd! Jag förlåter dig
aldrig; förlusten är för kånbar; et sådant stjernfall förebådar kanske Na-
turens totala undergång; Rousseau och Ihre hafwa förespådt et Barba-
ri. — Warde mörkt och Herr von * * dog.

Min unge Hjelte föddes Riddare den 19 Augusti 1768; Modren
af en utgammal Slågt, hwars Pergament frälstes i Noachs Ark; Fa-
dren, eller rättare sagt, den hwars namn han feck, lär ej leda sina Å-
nor längre, än ifrån Odens tid.

Med så stora Snille-gåfwor utrustad, tycks ju efter alt menfsligt
begrep, at han skulle göra en sig wärdig lycka; — Men, mine bröder!
O lort cruel! wågar jag säja? Bliswen ej för mycket rörda! Han dog
Sergant med Wn; den sanna Förjensken får ofta krypa.

Jag hwarken wil eller kan rista hans bedrifter wid Waggan och
i Kolten, så wida jag ej kånner dem; Daktat all sin stora börd, lär han
dock i de första åren warit barn, ehuru jag gerna medger, at han då
redan wisat några öfwer naturliga prof. Knapt hade han lagt tolf år tils-
bakars förr än han slapp sin Fransyska Gouvernant, och på egen hand re-
ste til Stockholm, hwarest han accorderade med en Dansmästare om
sin education, abonnerade sin Loge på Spectaclet, och walde sin egen De-
pera-

pera = Mamsell til sällskap, utan twiswel för at ej glömma Fransyskan; och som den manliga åldren redan inföll, så engagerade han sig tillika wid Militairen; et Stränd, som fordrar en djupsinnighet, hwilken endast kan ågas i de åren, då själen agerar som starkast.

Mine Ordens-Bröder! at rätt skrifa hans Aremine, wore afskrifwa Foli-
anter; jag will endast måla, så godt jag kan, en upwaktning, den jag gjorde unge Herr von ** kort före hans död, och Ni kolen så mycket kånbarare sakna hans egenskaper. Jag hade på långt håll kommit i någon bekantskap med hans Herr Fader i sista kriget, wid en affaire, där en Gefreiter af Bellings Husar-Regemente, som förde en Patrouille af 4 Man, twärt emot alla Subordinations-lagar (själen i hela Militairen) pikade honom, som då hade Fältwäbels-Fullmagt med Öfwer-Befäls Lön, och blifwit utskickad med 12 Man at recognoscera en skogswäg. Euru jag sedan ej såg honom mera, (ty han reste strax ifrån kriget som Caput til Riks-dagen, och feck belöning för Krigsförtjenster) så tog jag dock det tilfälle, at presentera mig för asomlingen af en så tapper Familie, och anlitade honom om någon gällande recommendation i min tryckande belågenhet; så mycket mera tryckande, som utan pengar, utan wänner, intet en gång i slägtkap med någon figurantiska, än mindre med den som debuterar i första kolen; jag geck, anmälte mig, slapp in, klofkan war intet mer än II, han låg; — Hvem är Ni? söker Ni något? Säg hastigt, jag är opaslig, jag har råkat ut för en swår Catharre wårtiden. — Jag blef litet förbryllad wid så laconiska frågor, dock sansade jag mig och swarte åfwen så kort, fast med all den respect jag borde wisa en Förman; född at commendera Armeer: „Jag är „ „ och då be-
„griper Nädig Herrn lätt hwad jag kan söka; orsaken, hwarföre jag un-
„derstått adressera mig hit, är en gammal bekantskap med hans —
„Här inföll Herr von ** „Ja, salig Herr Far hade med sit Infan-
„teri Terrainen emot sig; han war chicanerad af situation; där war
„för tät skog, som just är Cavalleriets styrka. — Jag märkte tydeligen
denna tidens Fältherre; och supplicerade då om bestydd: „Nädig Herrn
har ju ofra lekt Curra gånna med smådrängen, den wackra smådrän-
gen N. N. — Herre! swarade han, i det han reste sig up, och jag blef
förblindad af en Allabaster kropp och de wällustigaste proportioner, „bed
mig intet om omöjligheter; — Huru gammal är Ni? — 44 år, Nädig-
ge Herre; — 44 år, skref han til, begärte luftflaskan af sin Mamsell,
som

som satt på fången, det är ju Hofsjörg, och ni är klädd i en trasig brun Jacka, som är 2 alnar för lång; än Er gamla gråa hatt, som har knapt 4 alnars periferi; Ni är ju för tjock; Mamsell, ge mig Krum-Cirkeln, jag skal mäta; — Nej, Aldranädigaste Herre! Min längd förhåller till min tjocklek som 24 till 9. — Jacka då Gud at Ni har lifwet qwar; a propos, jag kan ej tjena Er på annat sätt, än at Ni skal få skrifa rent; hurudan är Er stil? 2 styfwer ger jag för arket, en Tums marginal, 30 rader på sidan; kan Ni hantera cirkel och stift; jag har at construera Planritningar och Profiler öfwer några Contradansar, samt en beskrifning med des plancher at göra öfwer den Fete jag anstälde långt för Fastlagen, och det en söckendag på Djurgårn, hwars Ouverture hazarderades med en slängpolska af mig och wårdinnan; jag wet intet om Ni är Connoisseur; — Nej, Nådige Herre; — Och Ni begår Kyrkgård. (Märken här, mine Bröder, hans djupa insigter, och hans förfarenhet af werlden.) — Ja, Ni får då copiera servilt, fortfor han; Ni skal äfwen få skrifa rent en Journal Militaire, hwaraf ena Tomen ännu är hos Bokbindaren. — I det samma inkom Dansmästaren, som jag tror tillika war hans Medicus, med en skal Hafwersöppa och et par piller, då unga Herrn ganfka gratieust bad mig stiga in i sit Museum, där bredewid, til des han fått kasta natträcken på sig; af wördnad eller snarare af egenmytta, at få et litet penninge-förskott på renskrifningen, geck jag baklänges dit. — Kunnen Ni tro det mina åhörare! Hwilket öga! Han bannade mig, som anträdde marchen tillbaka med högra foten, wårt emot Reglementer. — I rummet fant jag en Soffa, et Rattduksbord med en stor Tagelmudd uppå, en burk rödfärja med en borste, et stycke Melon-Plåster och en flaskka Ungerst watten; på ena stolen låg en mössa à la Spa, och på den andra en utsliten hemwäfwen långkostia à la Suedois; jag begrep då lätt, at det war hans Mamsells Kammarer, som han qwicket nog kallade Museum; huru mit öga letade, hittade det dock i wrån några böcker; jag will inventera dem och slutsatsen är lätt; af sällskapet kännes person.

N:o 1, som först swåjde mit öga, war en diger foliant i wälst band med deså förgylta Bokstäfwer på ryggen: Les Travaux de Mars à L---

--- e pour l'Anné 1780. Ire Tome; jag blef likwål tilfredsstäld, då jag slog up den, och fann ej en enda rad skrifen; jag kan tänka, det war andra Tomen til detta arbete, som ännu ej war inbunden; N:o. 2

En

Relationer öfwer Konungen i Preußens manoeuvres med 40000 man wid Berlin och Potsdam för de senare åren, i liten Octave, ej upskuren. N:o 3. En Fransk bok: La methode de se guerir soi meme dans les maladies V - - - par Venette, eller jag kan intet säga wist, om icke den tihörde hans Mamsell; N:o 4. En Wisbok och Chinesiska Krigs-Artiklarne i et band; N:o 5. Fragment af en Tour-Rulla på Officerare för 1760, samt N:o 6. En liten Fransk brochüre, at reducera alla handgrep i Militairen til et enda; Anonyme; som jag dock gifar ingen annan än hans Mamsell kunde wara Auctor til.

At taga handen ifrån Eastan, som en stor Orator sagt, så blef jag åter infallad, då unga Herrn war klädd; jag följde honom ner til Hyrwagnen som wäntade; han skulle ut och taga et lumt bad. — Bröder! Här stapplar min tunga; tron Ni wäl, at då Ruttken förde, jag också såg den sista skymt af honom, och tillika af mit lifs uppehälle; — Han kunde intet hjelpas; Förkylningen, som han utan twiswel ådragit sig på sista Feten, förde honom i Grafwen. Stora Människor äro sällsynta, knapt födes en hwart hundrade år, men af den skönhet, den ungdom, som aldrig seck kopparne, det etourderiet, den egenkärleken om sig self, och med alt det, den indifferencen om sin egen Lycka och Rang (blott en Sergeants Fullmakt i en så avancerad ålder), så lärer ej hans like på 1000 år synas.

Lätom oss, mine Bröder, då åldern förbjuder oss selfwe, at följa detta stora exemplet, denna sällsynta människan, lätom oss åtminstone sucka öfwer hela werldens, alla Operors, och alla Lagers- eller Exercer-Planers förlust.

Kungörelse.

J dag utgifwes af trycket och säljes i Bokhandl. Schildts Contoir: Protocol i Justitie-Ärenden, hållne uti Kongl. Maj:ts Justitie-Revision, och inför Hans Kongl. Maj:ts på Gripsholms Slott, rörande Processen emellan Öfwersten och Riddaren Gerner och Majoren och Riddaren Lund, kostar 3 f. — Några få Exemplar af Justitiarien Lundebergs och Majoren och Ridd. Almfelts Vota, i General Krigs-Rätten, i samma Rättegångs-wist, äro at tilgå och kost. 6 f. Ex.

N:o 10 utgifwes nästa Fredag den 20 April.

Stockholm Tryckt i Kumblińska Tryckeriet 1781.

Dag=Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

N:o 10.

Stockholm, den 20 April, 1781.

Utän twifwel har Voltaire nyss läst Svetonius om de Romerske Kejsare, eller en Christian Tyrans, en Eric den 14:des Annaler, då han i et bref til Baron Bielsfeld, som då war Prinsens af Preussen Gouverneur, skrifer: „Apprenez aux Princes à etre justes; c'est toujours une consolation pour ceux qui souffrent de leurs ambition, de leurs caprices, de leurs injustices, de leurs mechancetés. — Man kan ej annat än ryssa wid en Caligula, en Nero, en Domitianus; hvilka namn! Jag wet at jorden bär tistel och törne, men är det möjligt at hon kunnat bära dem? Jag wille önska för menskligheten skull, at de woro diktade; — At nu bewisa contrasten, huru ära, dygd, Philosophie och Religion hafwa omskapat werlden, och förbättrat ifrån Slafwen ända til werldens Herrar, så tänker jag här och där croquera en skymt, Enapt Profilen af dessa Tyranner; jag skal altid wälja det i deras character, i deras gerningar, som är mindre bekant, och söljakteligen måst intresserar. Då Läsarens ledsnad och min undergång äro synonyma, aktar jag mig nog at måla en face, at tönna, at hårdraga mit ämne; — Dubbelt lycklig om jag härigenom kunde wäcka affky för sådane willdjur, och tillika en glädje at så olyckliga tidehwarf ej kännas på annat sätt än igenom Historien. Då Europa nu styres af de störste Philosopher; Kungar, som äga det widsträktaste smille, det varmaste, det måst wälgörande hjerta för sit Folk, hwars walspråk är Gäderneslandet, så behöfwes hwarken Trajaner, Antoniner, en Magnus Ladulås eller Gustaf Adolph at anföras, — Exempel äro mycket närmare.

Med alt det, tror Läsaren, at jag ej har courage at börja min teckning med någon annan än den Regent, som i början war förnuftig, til och med stor: men hans afton liknade intet morgonen, och hans förställning tog en ända.

Elo

Tiberius, upstigen på Augusti Thron, hvarken gynnade smickrare, eller förföljde dem som krefwo och talte emot honom; hans grundsats war den: „Uti et freitt rike bör man så tänka, tala och skrifwa freitt.“ En gång bad Rådet honom om tillstånd, at anställa ranssakning öfwer et brott, som angafs för sådant; han swarade märkeligt och wärdigt: „Jag och Rådet hafwa helt andra syflor; om denna löndberer en gång öpnades för Delatorer, skulle wi aldrig få rådslå eller samla öf öfwer annat; Under det glimmande skener, at förswara min höghet och magt, fruktar jag, at en enskilt illsinnad skulle endast hämnas sig sjelf, och störta den oskyldiga; om någon beskyller mig, forrför han, skal jag förswara mina gerningar, och hatar han mig ändå, skal jag tilbakars hata honom.“

J Senaten talte han med en godhet och en slags undergiftwenhet, som nästan ej påfode en Furste. — Då han en gång ej kunde bifalla en Rådsherres mening, sade han, förlåt mig, om jag för freitt medtäger Eder, som mit Råd; och Ni Jäder! (i det han wände sig til dem alla) „jag har sagt och kan ej för ofta säga det, at en Konungs heligaste plikt (at hwilken högsta Styrelsen är anförrodd) är den, at höra, at lämpa sig efter sit Råd; ej allenast beskydda, förswara och waka för det Allmänna, utan äfwen för hwarje enskilt; — Bör jag nänsin rådna för derta tankesätt, jag som altid sedt i Er mina Bänner och förtrogna, och som besittat mig at förtjena Eder billiga omdöme och Eder wälwillighet.“ Han gaf åt Rådet en myndighet, som war dem wärdig; afgjorde aldrig de angelägnaste Riks-saker utom i fulle sittande Råd, och då det öfweröstade honom, war han aldrig misnöjd, och utan at någon enda gång afwika derifrån, rättade sig efter flåsta Rösterna. — När hans Ministrar rådde honom at utskrifwa nya pålagor hos sina Underfätare, war hans swar: „Jag bör klippa Jären, men aldrig slagta dem. — Småningom tiffansade han sig mera wälde, hwilket han doct tycktes utöfwa blott för det Allmänna bästa; han eftersåg at Lagarna och Lagarnas mening aldrig wrängdes för affigter, utan följdes; han ändrade orättwisa Domar och straffade Domarena; då Spectaklerna i Rom kostade owantliga Summor, indrog han en del och förminskade Acteurernas löner; hämmade yppighet och öfwerflöd igenom de bästa Förordningar, men ännu mera igenom eget exempel; föraktade alla såfånga Ceremonier; öfwer gaf sällan Rom, och reste aldrig til sina Provincer utan ändamål.

Omfrider togo hans lånta dygder et slut, och han wiste sig utan Masque; han reste til Ön Caprea, stode sig i sit Palais, wolde de onaturligaste nöjen, i sällskap af sina Gunstlingar, Flaccus och Pison, dem han uphöjde til de högste Amberen; war aldrig friskostig emot den tryckande nöden, utom en enda gång, då några af hans Länder i Asien lidit genom Jordenåfning; han lefde i missförstånd med sin Bror, sin Gemål, sin Mor och sina Barn, af hwilka då Drusus dog, han sörjde så litet, at han skämtade med et Sanningebud ifrån Grækeland, som haranguerade honom öfwer denna förlusten: „Jag beklagar Er öfwen, tilbakars, som förlorat en Prins, tapper som Hector.“ Grym, ända til raseri, lät han döda sin Minister Sejanus, under sken af något brott; fickade folkhopar af gamla och unga til Afskratts-platsen; anordnade stora belöningar til falska angifware och witemen, som strax troddes; det minsta fel ansågs som högmålsbrott; af den oskyldigaste mening drogs den hiffeligaste utyndning; en Poet och en Häfdatecknare blefwo båda anklagade; säfångt bewiste de sin oskuld, samt at deras arbeten för flera år blifwit låsta af Augustus hufv; Auctorerna blefwo olyckliga och böckerna förbudna; den som önskade at dö, lät han teswa i uselhet och elände; han hölt andras död för så lätt straff, at då en wid namn Carnilius tog sig hufv af daga in i fångelset, ropade han: „den skälmen har ju narrat mig; han bestylde och strafsade en Inwånare ifrån ön Rhodes för något brott, men då den samma försvarade sig så, at hela werlden såg hans oskuld, lät Tyrannen straxt mörda honom, på det denna olyckliga ej skulle beklaga sig eller omtala sit öde. Anteligen slapp Jorden denna bördan ej för än i hans 78:de ålders år, då han regerat i 23 år; — Rom betygade offentligent så stor glädje öfwer hans död, som det förut i hemlighet suckat och ryst öfwer hans starka hälsa och långa regering.

Strödda Tankar.

Häfdatecknare påstå ju, at Götterne, våra Förfäder, inkræktat Italien; det blir då mindre underligt, at våra största Rännare äga den Italienska smaken i Figuren.

Project til en Medaille öfwer Barnfängs = Husets inrättning.

På ena sidan en askång Myrtenkrans, igenom hwilken en Båga står
 uppspänd med sin Pil, med Öfwerkrift: Posteritati; på andra sidan
 Bacchus, Kärleken och Matten, med Öfwerkrift: Nova prælia tentant.

Epigramme.

Von Skräck — han slogs, och swor, och ref;
 Hwad tro at sådant larm betyder? —
 Jo, först i går han Fendrick blef,
 I dag han tjenstens Plikter lyder.

Ostyldigt frågat, ostyldigt swarat.

Hur mår Er Man? min Fru Sibilla,
 Är om des krafter minsta hopp? —
 För honom står det alt för illa,
 Knappt reser han sig mera opp.

Kungörelse.

Penumerations Sedlar med Auctors namn, och Sigill erhålles emot En Riksd.
 Specie för 100:de Numror allenast hos Bokhandlaren Schildt, i hvars Contoir
 wid Riddarhuset dessa Blad utdelas, och kostar hwarje Nummer särskilt 6 r:sk.

N:o II utgifwes nästa Tid dag den 24 April.

Stockholm, Tryckt i Bumblinska Tryckeriet, 1781.

Dag-Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

N:o II.

Stockholm, den 24 April, 1781.

Hönujukt ämbets Memorial.
Til Themis.

Trotts gamla Troll! Mångenighet!
Med all din split och dina sunder;
Du Håpa! fäll mig som Poet,
Och lå min Vers med samma dunder,
Som händt min Prosa någon gång;
— Dock nej — O Themis, min Gudinna!
Må werlden af min mätning finna,
At jag dig wördar i min sång.

Uti en dyster omfrets sluten,
Af galgar, stegel, hjul och bål,
Uppå en Thron af hårdat stål,
Med dina Offers blod begjuten,
Klädd uti Räf- och Tiger-hud,
Du ryter dina hämde-bud,
Och i en gruslig prakt försträcker;
Dess klagan ej til ömkan wäcker,
Dit Sjusalt kopparsmidde bröst;
En bindel dina ögon täcker,
At ingen skilnad warse bli,
Emellan brott som ej kan skonas,
Och mellan fel som bår försonas,
Och mellan Straff och Tyranni;

Et

Et swärd hwarmed du blindwis särar,
Du i den högra handen bär;
Hur mången gång wid ofkulds tårar,
Desß skarpa tweägg slipad är;
Din vänstra hand en wigt-skål håller,
På hwilkens mer och mindre swigt,
Wid rådslans eller guldets wigt,
Du fallskar Rättens Protocoller,
Och wäger om et magert lif;
Men straxt som tjensten galler mera
Bliw det dit bästa tidsfördrif,
At sidst om Tjensten få justera.
— Men hwad! — Mån jag mig ej bedrar;
Är det den Themis? til hwars ära
Man fordom Tempel uprest har,
Som wärdig war den Guda-lära,
At ge den dygdiga förswar,
Och endast lastens fasa war?
— Nej! detta Troll som werlden plågat,
Långt mer än wäld och alla brott,
Den förras namn blott låna wågat,
Sen til Olympens ljusa Slott
Hon med Aстреa återtågat.
Då swor hon med en Snygiss ed,
At ej på jorden stiga ned,
Förrn Thronen någon Konung wunnit,
Som Gudar lil i magt och dygd,
Den gyldne tid förnya hunnit.
Förnyad är den — Fosterbygd!
Då Gustaf dig din Frihet skänker;
Straxt Themis sig från himlen sänker,
At lysa i Desß Spiras skygd.
Gläds fallna swaghet i et Land,
Där mildhet lindrar straffets smärta,
Om Lagen är i Gustafs hand,
Är menfsligheten i Hans hjerta.

Min kära Bror!

Gif mig wackeret et godt råd; du känner min äldste Son, han är wist ingen ting mindre än spirituel, så at om jag följde raison och hans böjelse, skulle jag blot sätta honom til et Handtwerk; Gofen är ända intet så dum, at han icke känner Alphabeter, har god syn, friska armar, med et ord, han skulle påsa i Boktryckare-Låran; et ganska nyttigt och äfwen hederligt handtwerk; — Men kära bror! Du wet omständigheterna; Modren wil ängelsigen, at han skal studera; at han skal äfwen bli så stor Professor, som hans Morfars Far, hwilken på sin tid war et Monstrum Eruditionis; såj nu, bdr jag sticka honom til Upsala, Göttingen eller Niddendal; hwar wore wäl råttastället, där han kunde så lära alla werldenes wettenskaper och språken, i synnerhet där han sinne explicera de gamle Poeterne Virgilius, Homerus, Hesiodus och framför alt, där han skulle lära sig begripa hwar enda Auctors tanke, tillika med deras Leswernes-bekrifningar; döma i Bitterhet, och följaktligen self kunna skrifwa Bers; — Du wet jag har swårt nog om pengar, dock wille jag wäl wäga flere tusend plåtar, blott Poiken oaktat sit dumhufwud blefwe en Polyhistor; jag är så wilrådig; swara mig därpå (*).

Dröm (**).

Den tid, då daggen tårar faller
 Och nattens fluggor swäfwa kring;
 Då bildnings-kraften föreställer
 Så många underliga ting,
 Mig tycktes se, wid det jag wandra,
 Två Byggnader, som med hwarandra
 I pragt och storhet täfsta stans.
 En okänd hand, som wid mig rörde,
 Mig i den ena af dem förde,
 Som lofdes up af himmels glants.

(*). Här behöfs ingen wilrådighet; sått du honom, som du tänkt i Boktryckare-låran, och du skal snart med glädje märka hans förwandling; Handlingarne eller bewisen följa här innelyft, och wisa huru mycket Lärpenningar han kommer at gifwa.

(**). Ihsändt tillika med et bref ifrån en ömsint Wenskörwan til Utgifwaren, som han med den bästa wilja i werlden önskade kunna införda, så mycket håldre, som Projectet för deß fortkomst i det Ståndet är ganska systematiskt och lyckligt utarbetat; men jag fruktat det Andeliga Tornbönet (af tala efter Lilljestråle). Mit Dagblad är en nyf uprunnen Planta, som fordrar oändeliga omsorger, altid en mild flugga, och nägen gång et daggrån, om den skal så rötter, men aldrig moln och flagrån. — Desutom Edragna twifwelsmål, huru skulle de håfwas? Intet Namn, ingen Ungdom, ingen Alliance, intet Mureri, — Ack! nej jag skulle döC...

S
STA

Jag af en helig tjuening rördes,
 Här söngs Den Högste Gudens pris,
 Hans Nras lof allena hördes,
 Som är Allmäktig, God och Wis: —
 Men knapt min andagt tänkas hinnet,
 Hörn denna Guda-lust förswinner,
 Min hela ställning trossas om. —
 Jag snart ifrån en Christen Kyrka,
 Där man plår Sanna Gudens dyrka,
 I et Afguda-Tempel kom.

Här, at de hedna Gudar ära,
 Man hedendomen öfvergiel,
 At laster efter Noter lära,
 Man här för några Stilling fick:
 Här sägs en swärm af Narrar spöka,
 Med barnsligt gäckleri at söka,
 Görtjusa både' Folk och pack —
 Bland trängsel, handklapp, qvalm och dårar,
 Knapt fick jag lust med ömfans tårar,
 At pusta fram et ångsligt Åt!

Nu fylls med hädelse mit öra, —
 Men Gud Åe lof! det war en dröm —
 En konstlad röst sig låter höra,
 Som qwäder Jupiters beröm, —
 Jag ryste — men ån mer försträcktes,
 Då jag af denna rösten wäcktes:
 „Wår Witttra Werld må stättas säll.
 „Som åt den sanning gifwit styrka,
 „At dår wår Herre har sin Kyrka,
 „Dår bygger S * * * sit Capell.

Jag wöntar dock af en så lätt och munter penna ånnu någon gång et litet föfl
 — hwilket nöje för Läsaren! Hwilken heder för Utgifwaren!

Kungörelse.

Prenumerations Sedlar med Auctors namn, och Sigill erhålles emot En Riksd
 Specie för 100:de Numror allenast hos Bokhandlaren Schildt, i hwars Conto
 mid Riddarhusetorget desse Blad utdelas, och kostar hwårse Nummer särskilt 6 r

N:o 12 utgifwes nästa Fredag den 27 April.

Stockholm, Tryckt i Kumblinsta Tryckeriet, 1781.

Dag=Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

N:o 12.

Stockholm, den 27 April, 1781.

Utdrag af et Brev från en Wän i Landsorterne (*).

S. T.

Fack min hederlige Broder för underrättelsen i den bekante saken. Den bekymrade mig i början, och oroade i synnerhet min Hustru ganska mycket; ty hon älskar Gofen, såsom enda Barnet kan tänka. Gummian undrar högeligen om icke Hans Excellence låtit märka sig wara slägt med oss, efter som min Brors Brev icke därom nämner, äfwen ock om icke min Bror gifwit Hans Excellence sådant tillkänna? Fruntimren wil weta allt, och tro at sådant hjälper bättre än Meriter. Nu en annan plan. Jag har af de utkomne papperen tid efter annan sunnit åtskillige befordringar, äfwen i Civile Syftor, såsom i Hof=Rätterne, Cammar=Bergs, och äfwen i Commerce=Collegio, men jag har saknade underrättelse i Dagbladen om några Ledamöter tagit afsked, eller blifwit til andre Embeten befordrade, icke eller sunnit, at någon på flere år därstädes genom döden afslidit. Och då jag tittar i Hof=Calendern, finner jag, at utom Presidenten, sutton Ledamöter äro såsom lefwande där upförde, af hwilka den sista äfwen är Secreterare jämte en annan; huru kan härmed hänga tillsammans? Jag kan aldrig föreställa mig, at Commerce=Collegium wägar emot Kongl. Maj:ts för några år sedan faststälte Stat, som allenast består, utom Presidenten och Betjeningen, af 4 Commerce=Råder och 6 Afhesorer, eller tillsammans tio Ledamöter, förrestå fem Commerce=Råder och fyra Afhesorer, samt således dubbelt mer, på en Ledamot när, än Staten nu innehåller, af hwilka fyra Ledamöter ifrån andre Werk inkommit. När jag nu ser på Kongl. Maj:ts Nädigste Förordning om den förbättrade Lönings=Staten af den 24 Janua-

(*) Insändt.

nuarii 1778, så finner jag ibland andre skäl til en del Ledamöters indragning i Råder förmålas, at många Embetsmän tillkommit i sednare tider til större antal än 1696 års Stat innehåller, och at en sådan tillökning af nya Embeten ofta öfwer behöfwen blifwit införd, och understundom mera hast personernas befordran, än Syfflans nödwändighet til driffjäder, som orden lyda. Då sådant alt oaktadt Ledamöternes antal blifwit på förberörde sätt tillökt, så lär denne Förordning blifwit sedermera genom någon annan författning förändrad, eller förklarad. Men som man här i orten icke altid kan bekomma alla författningar som utgifwas, i synnerhet om de icke skola publiceras; så önskade jag gerna at blifwa underättad, om desse mig ännu obekante författningars innehåll, och at om möjligt är så del af dem. Min Bror lærer icke utan skäl undra, hvarföre jag här om är så angelägen? Orsaken är, at min Hustru, som andra Quinsfolk, tycker sin Sons heder wara lidande, om icke han kommer i tjenst, ehuru honom nu icke fattas någon ting, (utom hwad sielfwa Naturen honom förment) och efter min död, (hwarmed den Högste länge fördröje) hoppas jag at han får så mycket i lös och fast egendom, at han hederligen kan lefwa til dödedagar, utan bekymmer och ansvar. Men då Hustrun ständigt ligger öfwer mig om Wifkens framtid; så har jag måst engagera honom til en början wid Accis-Rätten härstädes, såsom Auscultant, hwarest han til mit, men i synnerhet til Gummians fullkommeliga nöje, redan på sex weckors tid, förwärfwat sig rättmeligen kundskap, i de ärenden som därstädes förehafwes, i synnerhet Brånwins-mål, såsom tillmätning, bränning, Brånwins-inpracticering, mindre profhaltigt, dito årgbrånwinn, skinpåls dito, sinkel etc., Brånwins-Termo och Barometers och lika förhållande, med mera, som til denna nyetiga och muntra werensskapen hörer.

Således finner min Bror at jag icke längre kan låta honom wid en Accis-Rätt gräfwa ner sit pund, helst han redan lagt grund til en bättre befordran, och han icke eller genom studier bortblandat sin hjernas

Jag har därföre tänkt söka honom in wid Höglöf. Kongl. Brånwins-Direction, hwarifrån han efter någon tid kunde befordras på något important ställe, och om swårighet honom möta skulle, ämnas stone så en skola i något Collegio, som öfwen med Brånwins-mål har at skaffa; och således därtill wara Competent.